

Utbildningsledarnas viktigaste erfarenheter

Utbildningsledarna fick även svara på frågor kring vilka av deras erfarenheter är viktigast inför fortsatt spridning och kommande användning av Psyk-E basutbildningen. Svaren handlade om tre områden, nämligen vad som är viktigt för den utbildningsledare som leder diskussionerna vid varje utbildningstillfälle, vad som är viktigt gällande förutsättningar för att delta, både som deltagare och utbildningsledare, samt gjorda erfarenheter kring själva konceptet med utbildningen.

När det gäller rollen som utbildningsledare framkommer vikten av att skapa en tydlig struktur för varje utbildningstillfälle för att skapa en trygghet i gruppen och hålla sig till föreläsningens tema för varje gång. Detta har de gjort genom att noggrant förbereda varje gruppstillfälle genom att titta igenom den inspelade föreläsningen flera gånger och välja lämpliga positioner för att stoppa filmen. De har också förberett ett antal ledord och frågeställningar kopplade till temat och tänkbara exempel från vardagsarbetet. Det är viktigt att i början av kursen klargöra för gruppen vilka ramar som gäller. Flera av de intervjuade tycker att det är en bra vägledning att ha de tre hörnstenarna framför sig på bordet varje utbildningstillfälle, för att inte glömma bort kunskapsperspektivet, den psykiskt sjukes perspektiv och den yrkesutövande i sin arbetsroll. Det har upplevts som positivt att vara två utbildningsledare som hjälps åt vid varje gruppstillfälle. Då är det viktigt att man arbetar bra ihop och har förberett tillfället tillsammans. Några av de intervjuade utbildningsledarna har provat att använda humor som inslag. De har funnit att det varit lättare ta till sig fakta och reflektera om man kan skratta också.

När det gäller vilka förutsättningar för deltagande som är viktigast, handlar det både som utbildningsledare och som deltagare. Det mest betydande som framkommit är att deltagarnas chefer är positiva till utbildningen, uppmuntrar till och ger möjlighet att delta utan att det upplevs som stressande. För utbildningsledarna har det varit viktiga

förutsättningar att få använda tid både för förberedelser inför grupptillfällen och för handledningsträffarna. De anser att en viktig förutsättning för att ha kunnat utveckla sin roll som utbildningsledare har varit tillgången till en erfaren utbildningsledare. Vid spridning av Psyk-E utbildningen anser de intervjuade att det är betydelsefullt hur utbildningen presenteras och var den exponeras. Information bör finnas i fackföreningstidningar, i chefstidningar och ett förslag är genom en facebook-sida. Det är centralt att cheferna uppfattar utbildningen som viktig för verksamheten. De intervjuade ger också förslag på fler yrkesgrupper som skulle behöva ges förutsättningar för att delta i utbildningen: polisen, hemtjänst, säkerhetsvakter, förvaltare, biståndshandläggare, personliga assistenter, kuratorer, försäkringskasspersonal samt personal inom LSS.

Den mest avgörande erfarenheten inför spridning av utbildningen är just själva helhetskonceptet med inspelade föreläsningar på film som diskuteras under ledning i en grupp, menar alla de intervjuade utbildningsledarna. De menar att konceptet med att stoppa filmen för att diskutera i grupp är det som ger det största mervärdet!

"Diskussionen i gruppen är 50 % av utbildningen, inte bara att se föreläsningarna."

Konceptet är uppbyggt kring ett antal föreläsningar och de intervjuade menar att det är just hela paketet som viktiga i denna basutbildning. Dessutom kompletterar faktabladen respektive föreläsning. Utbildningsledarna har erfarenhet att det inte går att förutsäga om deltagarnas behov. De tycker inte man bör utesluta någon av föreläsningarna eftersom de hör ihop. Inte heller bör man komprimera och använda två teman vid varje tillfälle eftersom det finns risk att deltagarna blandar ihop två diagnoser. Deltagarna behöver få tid mellan gångerna för att smälta respektive tema.

När det gäller grupp-sammansättning, anser de intervjuade att det har fungerat bra med blandade grupper av personal från olika verksamheter, t ex om de arbetar inom socialpsykiatri eller sjukhusvård. En erfarenhet är att det är fördelaktigt om det är minst två personer från samma arbetsplats, så att man inte bär med sig den nya kunskapen själv tillbaka till arbetsplatsen. Men det underlättar om deltagarna befinner sig på en likartad nivå kunskapsmässigt. Om det är en målgrupp som inte har någon psykiatrisk grundutbildning eller erfarenhet, så kan det dock vara en fördel om de bildar en egen enhetlig grupp, t ex inom hemtjänsten. När det gäller gruppstorlek tycker de att det är lagom med åtta personer i gruppen, men max tio deltagare, för att kunna ha bra diskussioner och för att alla ska kunna komma till tals. Deras erfarenhet är att det fungerar bra med tvåtimmarspass, inklusive fika. Tiden under passet upplevs gå snabbt.

Inför spridning av utbildningen tycker de intervjuade att det går att framhålla fördelen med att den förläggs till deltagarnas arbetsplats, som medför minimalt med resor och att

själva utbildningen är kostnadsfri, den kostar enbart arbetstid. Flera av de intervjuade är övertygade om att klienter och brukare kommer märka skillnad om utbildningen får spridas och fortsätta framöver, på lång sikt.